

Faaborgs Fugl Fønix

Heliosprojektet drives af borgernes engagement og virkelyst - og evnen til at skabe et kulturtilbud, som markedet vil betale for

Af Frants Andreassen - frivillig i Helios-Teatret
Kronik i Fyens Stiftstidende 13. april 2014

På et tidspunkt i 2007 barslede man i Faaborg-Midtfyn Kommune med en vision om et kulturhus i Faaborg med Helios-Teatret som centrum. En vision der blev fastholdt, selv om man fra 1. parket kunne følge tilbagegangen for Helios-Teatret helt frem til 2012, hvor man endeligt måtte dreje nøglen. Det var flot og fremsynet, at man i kommunen ikke tabte modet, men i stedet tog initiativ til at støtte en genstart af Helios-Teatret som en selvejende institution, drevet af en biografforening, som forløber for etablering af et egentligt kulturhus.

I Heliosprojektet er det borgernes initiativ og virkelyst, der driver værket gennem produktion af ydelser og aktiviteter, som markedet er villig til at betale penge for, og som kan være med til at forsyne en by som Faaborg med attraktive kulturaktiviteter. Et projekt, der er med til at gøre Faaborg til en by, som man gerne bosætter sig i, og som man finder gunstig for placering af en virksomhed.

Kan 120 aktive borgere i fællesskab drive en biograf for forretning? Svaret må være ja. Her i marts 2014 kan vi se tilbage på en flot udvikling i aktiviteterne omkring Helios-Teatret. Det er således lykkedes de 363 medlemmer og 120 aktive i 2013 at skabe en omsætning på en lille million, hvor der tilmed er et beskedent overskud. Det er lykkedes for de frivillige at skabe en effektiv organisation omkring det at drive biograf og vise, at der bliver taget ansvar for, at tingene fungerer som i enhver moderne virksomhed.

Frants Andreassen har været frivillig i billetgruppen siden starten på den foreningsdrevne biograf i 2012. Kollegerne er Anna Hangaard (tv) og Randi Rasmussen.

Kulturaktiviteter til gavn for alle

Bag Heliosprojektet ligger der et fælles mål om at skabe kulturaktiviteter til gavn for alle kommunens borgere, både for dem, der er aktive deltagere i projektet og for publikum og interessenter i øvrigt. Det er interessant at se, hvordan borgere, marked og kommune spiller sammen i udviklingen af den succes, som Heliosprojektet er. På den ene side er projektet en civilsamfundsaktivitet, med engagement, initiativ og fællesskab, men på den anden side spiller Helios-Teatret også en rolle i markedet, hvor man indgår på lige vilkår med andre i konkurrencen om kundernes gunst.

Drivkraften er frivilligt engagement

Dog er vi anderledes, idet vi ikke betaler løn. I stedet bliver de aktive belønnet med meningsfuldt samvær, udfordringer og fællesskab. Endelig forholder det sig sådan, at vi er støttet af kommunen på den måde, at man herfra leverer rammerne for projektet. Dynamikken i foretagendet kommer i civilsamfundets samspil med markedet, hvor der skabes det økonomiske grundlag for Helios-Teatrets fortsatte eksistens og vækst.

Selve drivkraften bag projektet er borgernes engagement og virkelyst og deres evne til at skabe kulturtilbud, som er attraktive i et marked. Udfordringen er at fastholde og styrke det civilsamfundsmæssige engagement gennem et tilbud om meningsfuld beskæftigelse i et fællesskab og oplevelsen af at kunne levere et produkt, som andre har brug for og vil betale for. På den baggrund er Heliosprojektet karakteriseret ved en række win-win relationer, der giver fordele til alle, og hvor det vil være særdeles vanskeligt at få øje på tabere. Borgerne har deres biograf og senere kulturhus. Kommunen får drevet en biograf kvit og frit, og de aktive får tilfredsstillende deres virkelyst og lyst til fællesskab.

Helios-Teatret er nummer tre i den historiske række af biografer i Faaborg. Den adskiller sig fra de foregående ved at være udsprunget af Knud Langå-Jensens vision om et kulturhus, der skulle kunne rumme en mangfoldighed af kulturaktiviteter. Visionen blev virkeliggjort, og Helios-Teatret

åbnede dørene i 1962 med storfilmene "Porgy and Bess".

Helios-Teatret kom også til at fungere efter hensigten i mange år frem - også som en sund forretning, men udviklingen gik ikke i en retning, som understøttede Helios-Teatret. Først blev det vanskeligt at spille teater, da forestillingerne blev dyrere at opsætte, hvorfor de krævede både et større publikum og højere billetpriser, end en by af Faaborgs størrelse kunne bære. Heller ikke på biografområdet gik det i en gunstig retning for Helios. Konkurrencen fra de nye medier betød, at folk nu så at sige havde deres egen biograf derhjemme og dermed ikke behøvede at gå i biografen for at se film. Film ville man gerne se, men ikke nødvendigvis i biografen.

Heldigvis genopstod Helios

Heldigvis døde Helios-Teatret ikke, men genopstod som Fugl Fønix af asken.

Et fænomen som Helios-Teatret er også en organisation med dens styrker og svagheder. Anskuer man en organisation som et isbjerg, er det sådan, at 10 pct. af aktiviteterne foregår over overfladen og 90 pct. under. Det er under overfladen, at alt det spændende foregår. Det vil sige det kreative og det nyskabende, men sammen med det positive er der også nedbrydende kræfter, som hele tiden slider på organisationen og udfordrer dens eksistens. Det er der ikke noget forkert i, det er et vilkår i organisationer, men også et fænomen, der skal holdes øje med og tages hånd om, hvis den Fugl Fønix, der lettede, skal blive i luften.